

e-manet

üç aylık elektronik Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisi
Sayı 26 – Ekim-Aralık 2011

DÜŞÜNCE

Li-derkenar: *Bir Yere Vaaz Etmek İçin Gitmeye Değmez...* 3
Chuck Faroe

Kötülük Problemi 5
Ryan Keating

KİTAP
İbraniler 6:4-8: *Bir Yorumlama Çalışması* 8
Ken Wiest

TARİH
Kutsal Yazılar Günümüze 14
AKKİT Yazı Kurulu

HİZMET
Kurtuluş Kilisesi 16
İhsan Özbek

KAYNAK
Holman Kutsal Kitap Kılavuzu 18
Ken Wiest

“Birçok tanık önünde benden işittiğin sözleri, başkalarına da öğretmeye yeterli olacak güvenilir kişilere emanet et.”

– 2. Timoteos 2:2

e-manet

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. **e-manet**’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine iletebilirsiniz.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

DÜŞÜNCE

Li-derkenar

Bir Yere Vaaz Etmek İçin Gitmeye Değmez...

✍️ Chuck Faroe

Rivayete göre, Aziz Giuseppe da Copertino (ö. 1633) dua ederken olağanüstü hazza kapılarak havalarda uçardı.

Aziz Alfonsus Mary De Liguori'nin (ö. 1787), Napoli'de vaaz ederken aynı anda 32 kilometre uzaklıktaki Pagani kasabasında bir fakire sadaka vermekte olduğu kaydedilmiştir.

Katolik kilisesinde birinin “aziz” (kutsal) ilan edilmesi için en az iki mucize gereklidir. Böyle azizlerin olağanüstü hayatları ölmelerinden sonra belgelenerek kanıtlanır.

İncil'deyse, bildiğiniz gibi, bütün gerçek imanlılara “kutsal” denir. Çünkü Mesih'e ait olmak, kutsal kılınmış olmak demektir. Kutsal olduğumuz *ölmeden önce* kanıtlanmalıdır! Birinin “ermiş” olduğunu göstermek için, keramet gereklidir. Ama bizim için kerametten çok *fazilet* – yani, erdem – gereklidir.

Erdem, üstün karakter özelliklerine verilen genel isimdir. Eski Grek dünyasında “erdem” kelimesi herhangi bir varlığın üstünlüğünü belirtmek için kullanılırdı. Buna göre, bıçağın erdemi kesmektir; gözün erdemi görmektir.

Peki o zaman, *Hristiyanın* erdemi nedir? Özetle, *karakter açısından Mesih'e benzemektir*. Nitekim Pavlus, erişmekte olduğumuz olgunluk düzeyini şöyle tanımlar: “*sevgiyle gerçeğe uyararak bedeninin başı olan Mesih'e doğru her yönden büyüyeceğiz*” (Ef. 4:15).

Pavlus “*büyüyeceğiz*” diyerek bir süreçten söz eder. Kimse otomatikman erdemli olmaz! Erdemin üç boyutu üstünlük, alışkanlık ve ilişkisellik. Bunları biraz açalım.

- **Üstün:** Erdem dediğimizde, sıradan karakter değil, üstün karakter söz konusudur. Karakterimiz olağan değil, olağanüstü olmalıdır.
- **Alışkanlık:** Erdem gelişerek oturur, alışkanlık haline gelir. Karakterimiz böyle biçimlendikçe artık erdeme aykırı davranmamaya alışırız. Erdem olağanüstüyü olağanlaştırır!
- **İlişkisel:** İnsan olmak ilişki içinde olmak demektir. Dağ tepesinde ermiş kişi olmaktansa, kalabalık içinde olgun kişi olmak daha değerlidir. Ne kadar erdemli olduğumuzu anlamak için ilişkilerimize bakmalıyız.

Erdemli olmak teorik değil, son derece pratik bir olaydır. *Yaşayarak* ve *girişerek* erdemli olunur.

Somut bir örnek ister misiniz? Buyrun! Bir gün İsa öğrencilerine, “*Yaşantınıza dikkat edin! Kardeşiniz günah işlerse, onu azarlayın; tövbe ederse, bağışlayın. Günde yedi kez size karşı günah işler ve yedi kez size gelip, ‘Tövbe ediyorum’ derse, onu bağışlayın*” dedi (Luk. 17:3,4).

Bu davranışları erdem açısından değerlendirirsek, İsa'nın karakterini yansıtır: Günaha tahammül yok, gerçeği söylemeye cesareti var, ilişkileri korumak için de sevgi ve bağışlayıcılık O'nda etkin.

Erdemli karakterimiz *nasıl bir ilişkide* meydana çıkar? Bir kardeşin bize karşı günah işlediği bir ilişkide! Bu davranışlar *hangi açıdan alışkanlık* haline gelir? Günde yedi kez bize karşı günah işlenirse ama her seferinde “tövbe ediyorum” denirse, bağışlamayı sürdürmeliyiz. Yedi sayısı *tamlığı* temsil eder: Bağışlanmak istisna değil, alışkanlık olmalıdır. Böyle davranmanın *neden olağanüstü* olduğu açıktır. İlişkilerde sorun oldu mu,

nasıl haber alırız? Bozuştuk, küstük, boşandık vs. denir. İlişkiyi kurtarmak için azarlamak, tövbe etmek ve bağışlamak büyük olgunluk ister.

Neredeyse imkânsızdır, böyle davranmak...

O kadar ki, İsa bunu söyleyince elçiler hemen “İmanımızı artır!” dediler. İsa şöyle yanıtladı: “Bir hardal tanesi kadar imanınız olsa, şu dut ağacına, ‘Kökünden sökül ve denizin içine dikil’ dersiniz, o da sözünüzü dinler” (Luk. 17:5,6).

O kültürde “hardal tanesi”, bizim “zerre” gibi bir anlam taşıyan bir deyimdi. Dut ağacı da, güçlü, yaygın kökleriyle tanınırdı. İmanımızın büyüklüğü değil, iman ettiğimiz Rab önemlidir. O’na zerre kadar imanımız varsa, en kökleşmiş davranışlarımız ve tutumlarımız bile sökülüp atılabilir.

Kerametler olağanüstü belirtilerdir. Erdemli karakterdeyse olağanüstü rutinleşir! Mesih’in karakterini de yansıtmazsak, zaten diğer büyük işlerin pek önemi kalmaz.

Assisili Aziz Francis’in bir sözü vardı: “Bir yere vaaz etmek için gitmeye değmez, eğer gidişimiz de vaaz etmiyorsa.” **e**

Eğer beni arıyorlarsa ... vaazın ortasındayım.

“Teşvik, kişi hakkındaki doğrulara dayanır; yaltaklanma ise, abartı ve yalancılığa. Teşvik, insanı makul ölçülerde övüp her şey için Tanrı’nın yüceltilmesini sağlar; yaltaklanma ise, insana gereğinden fazla pay biçer. Teşvik, kutsananların ve Kutsanmış Olan’ın adına kutsar; yaltaklanma ise, gizli amaçlar güder ve bir karşılık veya övgü bekler. Tanrı yaltaklanmadan hoşlanmazken, imanlıların birbirlerini teşvik ettiğini görmekten zevk alır.”

Kevin DeYoung

“Are You Sunshine or a Cloud?” *The Gospel Coalition*,

< <http://thegospelcoalition.org/blogs/kevindeyoung/2011/09/20/are-you-sunshine-or-a-cloud/> >

(18 Ocak 2012 tarihinde erişilmiştir)

Kötülük Problemi

✍️ Ryan Keating

Felsefi açıdan teizme karşı en ciddi itirazın “kötülük problemi” denilen argüman türünden kaynaklandığını söylemek mümkündür. Genel olarak, kötülüğün iki çeşidi var: ahlaki kötülük ve tabii kötülük. Ahlaki kötülük insani karakter ve iradeden kaynaklanır; kötü bir eylemi yapmaya karar veririz ve bu kararların olumsuz sonuçları olur. Cinayet, yalanlar, açgözlülük gibi olumsuz şeyler, ahlaki kötülüğün örnekleridir. Tabii kötülük, doğal olaylar ve durumlardan kaynaklanır. Depremler, hastalıklar, kıtlıklar gibi şeyler tabii kötülüktür.

Kötülük probleminin formülasyonları iki çeşide ayrılabilir: mantıksal kötülük problemi ve kanıtsal kötülük problemi. Mantıksal kötülük probleminin savunucularına göre, Tanrı'nın varlığı, kötülüğün varlığı ile bağdaşmaz. Dolayısıyla kötülük şüphesiz var olduğuna göre, Tanrı inancımız akla yatkın olamaz. J.L Mackie ve Antony Flew bu görüşü savunurlardı. Argümanları şu şekilde formüle edilebilir:

1. Her şeyi yapabilen, her şeyi bilen ve salt iyi olan bir Tanrı olsaydı, kötülüğü yok etmek isterdi ve gücü buna erişirdi (çünkü kötülük zorunlu değildir).
2. Dünyada kötülük vardır.
3. Dolayısıyla her şeyi yapabilen, her şeyi bilen ve salt iyi olan bir Tanrı yoktur.

Özgür İrade Müdafaası

Alvin Plantinga bu tür argümanlara karşı “Özgür İrade Müdafaası” olarak tanımlanan bir cevap ileri sürer. Cevabına göre, özgür iradenin var oluşu, zorunlu olarak kötülüğün var oluşunun imkânını ihtiva eder. Plantinga der ki, özgür olan varlıkların olduğu bir dünya, özgür olan varlıkların hiç olmadığı bir dünyadan daha iyidir. Eğer Tanrı özgür varlıklar yaratıyorsa, onların bütün yaptıklarını Tanrı kontrol edemez (onları zorlayamaz), aksi takdirde özgür olmazlardı. Özgür olmamak aynı zamanda ahlaken iyi olma imkânını dışlar. Dolayısıyla, Tanrı kötülüğü yok etseydi, ahlaki iyiliği de yok etmiş olurdu.

Plantinga'nın ısrar ettiği gibi, bu senaryo ancak *mümkün* olduğunda mantıksal kötülük problemi çürütülmüş olur. Yani, kesin olarak böyle olup olmadığını kanıtlamak zorunda değildir, çünkü cevapladığı argüman Tanrı'nın varlığı ile kötülüğün varlığının mantıksal olarak çelişkili olduğudur. Eğer mümkün olarak çelişmediğini gösterilebilirse, bu itiraz geçersiz olur.

Bu tür cevap “bağdaşmazcı” bir görüşe dayanır, fakat birçok filozof bağdaşmazcı görüşü kabul etmez; bunlar “bağdaşırıcı” bir görüşe sahip olanlardır. Bağdaşmazcılık der ki, özgür irade determinizm ile birlikte savunulamaz. Yani, eğer bütün yaptıklarımız zorunlu kılınıyorsa, insanlar gerçek anlamda özgür olamaz. Plantinga özgürlüğü şöyle tanımlar: “Bir kişi F fiili bakımından Z zamanında özgürdür, ancak ve ancak, hiçbir nedensel kanun ve önceden var olan hiçbir şart onun F'yi Z'de yapmasını veya yapmaktan kaçınmasını zorunlu kılmıyorsa.” Bağdaşırıcılık ise, bundan farklı olarak özgürlüğü şu şekilde tanımlar: “Bir kişi yaptığından farklı bir şey yapmayı seçmiş olsaydı, başka türlü yapabilirdi.” Bağdaşırıcılar aynı zamanda seçtiğimiz eylemlerin tamamen zorunlu kılınmış olabildiğini de kabul eder. Bu nedenle, bağdaşırıcılara göre, Tanrı gerçekten hiç kötülük içermeyen bir dünyayı yaratabilirdi ve insanlar yine de özgür olabilirdi.

Bağdaşırıcılığa bir örnek vermek gerekirse: Bir baba kızını severek büyütür. O kız doğal olarak babasını sever. Kız özgürce babasını seviyor mu? Evet. Baba, kızının kendisini sevmesi için zorunlu bir neden oldu mu? Bir bakıma o da doğrudur. Tanrı dünyayı buna göre yaratmış olabilir mi? Her insanı, özgürce kendisini sevmesine ve iyilik yapmasına imkân sağlayarak, aynı zamanda serbest bırakacak şekilde yaratmış olabilir mi?

Kanıtsal (Delile Dayalı) Kötülük Problemi

Bazıları, kötülüğün teizme karşı geçerli bir argüman olduğunu kabul eder ama ancak mantıksal açıdan imkânsız olduğu için değil, olasılık açısından akla yatkın olmadığı için. Yani, dünyada o kadar çok kötülük vardır ki, hatta bazı kötülüklerin amaçsız olduğu bile görünür, teizmi kabul etmektense teizmi reddetmek için daha fazla delilimiz olduğu kanaatine varırız. Bu argüman şöyle formüle edilir:

1. Her şeyi yapabilen, her şeyi bilen bir varlığın, daha büyük bir iyiliğin gerçekleşmesine engel oluşmasına veya aynı derecede, hatta daha beter bir kötülüğe izin vermeden engelleyebileceği büyük acılar vardır.
2. Böyle bir varlık mevcut olsaydı, bu tür kötülükleri engellerdi.
3. Dolayısıyla her şey yapabilen, her şey bilen, salt iyi bir varlık yoktur.

Fakat amaçsız kötülüğün olup olmadığını gösterebilir miyiz? Bazı düşünürler kötülüğün çeşitli faydalarını göstermeye çalışır. Bazıları ise, böyle bir teoriyi ileri sürmeden kötülüğün *amaçsız* olmasının kanıtlanamaz olduğunu göstermeye çalışır. İnsan olarak Tanrı'nın bütün amaçlarını kavrayabileceğimizi neden kabul edelim? Eğer akli yeteneklerimiz zorunlu olarak sınırlı ise, Tanrı'nın yokluğuna dair bir argüman, bilemeyeceğimiz bir açıklamanın zayıf olmasına dayanamaz. Tabii bazı ateistler diyebilir ki, bu konuda akli yeteneklerimizin sınırlı olduğu gösterilmez; bundan dolayı teizm, olasılık açısından, hâlâ zayıf gözüktür.

Başka bir strateji olarak, bazı teistler “amaçsız” kötülüğün var oluşunu inkâr etmez. Böyle bir strateji, özgür irade müdafaasına dayanır tekrar. Gerçek ve ciddi bir özgürlüğün var olması için gerçek ve ciddi kötülük de mümkün olmalıdır. Yani, insanlar amaçsız kötülüğe neden olabilmelidirler. Böylece kanıtsal kötülük argümanının iki önermesini reddederler; amaçsız kötülük, Tanrı'nın varlığı ile mantıken çelişkili değildir. Fakat, bu cevap ancak *ahlaki* amaçsız kötülükleri açıklayabilir. Peki, gözükten *tabii* amaçsız kötülükleri nasıl açıklayacağız?

Savunma ve Teodisi (İlahi Adalet Teorisi)

Kötülük probleminin iki kategorili cevabı vardır: savunma ve ilahi adalet teorisi. Savunma, sadece kötülük probleminin teizmi mantıksız kılmadığını göstermeye çalışır. Ateistlerin argümanlarını çürüterek teizmin hâlâ mümkün olduğunu gösterir. Mesela, özgür irade müdafaası bir savunmadır. Başka bir örnekle, bir teist diyebilir ki, kötülük problemi çözülmemiş olduğu halde teizm hâlâ *büyük olasılıkla* doğru görülür. Bu nedenle bazı düşünürlere göre teodisi gerekli değildir. Teodisi veya ilahi adalet teorisi sadece bir savunma değildir, kötülüğün *açıklamasını* arar. Kötülüğün gerçek kaynağını, nedenini ve amacını bulmaya çalışır. Fakat, bazı filozoflar teodisinin tamamen imkânsız olduğunu söyler. Mesela, Wykstra'nın ileri sürdüğü gibi, eğer insani akıl Tanrı'nın kötülük ile ilgili amaçlarına ulaşamazsa, bir teodisi de mümkün değildir.

John Hick ve Richard Swinburne genel bir teodisi ortaya koyarlar. Her iki görüşte, kötülüğün bir amacının olduğu savunulur. Ahlaki ve ruhsal olgunlaşma, kötülüğün mümkün olmasını gerektirir. Ama belli bir dinî temel almadan, belli bir Tanrı kavramına, belli bir dünya görüşüne bakmadan, tam ve tatmin edici bir teodisi sunulamaz. Mesela, İslam ve Hristiyanlık çok farklı günah, insan, adalet, kutsallık, ruhsal dünya ve Tanrı kavramlarına sahiptirler. Bu nedenle kötülük ile ilgili cevapları da çok farklıdır.

Kötülüğü Açıklamak

Aynı zamanda teodiside birçok ortak nokta görülebilir. Kötülüğü açıklamak için örneğin şu örnekler sunulur:

Kötülük bir cezadır: Bu görüş oldukça basittir. Mesela Kutsal Kitap'ta Eyüp hiçbir günah işlemeyen çok ciddi acılar çekmiştir. Ayrıca, bebeklerin çektiği acıları nasıl açıklayabiliriz?

Mümkün olan en iyi dünya: Leibniz'in ileri sürdüğü bir teoride, Tanrı salt iyi olduğu için mecburen mümkün olan en iyi dünyayı yaratmış olmalıdır. Yaşadığımız dünya, kötülük dahil, en iyisidir. Ama en iyi dünya ne demek? Her dünya biraz daha iyi olamaz mı?

Nihai ahenk: Bu görüşte, Tanrı'nın bakış açısında kötülüğün yeri vardır ve biz göremeyebiliriz. Ayrıca bazılarının göre, Tanrı mevcut kötülükleri dünyayı nihai bir ahenge bürümek için kullanır.

Tabiat kanunu izahı: Tanrı doğal bir sistem yarattı ve doğal sistemlerde doğal kötülüğün mümkün olması zorunludur. Mesela, suyu yaratmak boğulmayı mümkün kılmak demektir.

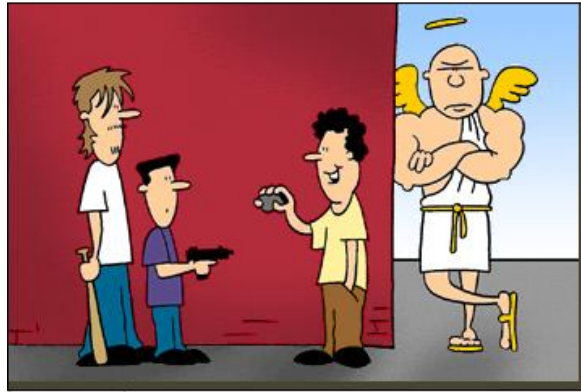
Kutsal Kitap'tan Bir Örnek

Hristiyanların ve Yahudilerin kullandığı Eski Antlaşma'da, "Eyüp" adlı bir kitap bulunur. Bu kitap, kötülükle yüzleştirir ve bir tür açıklamada bulunur. Eyüp uzun ve basit olmayan bir kitaptır ama ana konusu şöyle özetlenebilir: Acı Tanrı'nın elinde bir araçtır. Tanrı, en yüce İyi olduğu için ve tapınılmaya layık olduğuna göre, bizim iyiliğimiz için kendi yüceliğini kanıtlıyordu dünyada.

Bu kitapta Tanrı Şeytan'ı çağırır ve Eyüp'ü örnek olarak öne sürerek Şeytan'a meydan okur. "Kulum Eyüp'e bakıp düşündün mü?" diye sorar. Yani, bu ayetlerde Tanrı kendisinin tapınılmaya layık olduğunu söylemekte ve bunun kanıtı olarak Eyüp'ü göstermektedir. Şeytan ise itiraz eder ve Tanrı'yı suçlar. Şeytan, Eyüp'ün Tanrı'ya tapınma nedeninin Tanrı'nın liyakati değil, Tanrı'nın Eyüp'ün sadakatini satın almış olması olduğunu savunur. Şeytan'a göre Tanrı, Eyüp'ü o kadar bereketlendirmiştir ki Eyüp sadece zengin kılındığı için tapınmaktadır. Yani Şeytan'ın suçlaması Eyüp'e karşı değil, Tanrı'ya karşıdır. Şeytan der ki, eğer Eyüp bu kadar bereketlenmiş olmasaydı Tanrı'yı inkâr ederdi. Bu nedenle Tanrı Şeytan'a izin verir ve Şeytan Eyüp'e saldırır. Şeytan, Eyüp'ün bütün zenginliklerini alacak ve Eyüp'ün tepkisi mücadelenin sonucu gösterecektir. Her şeyini aldıktan sonra eğer Eyüp hâlâ Tanrı'ya tapınırsa, Tanrı haklı olduğunu göstermiş olacak ve tapınılmaya layık olduğu tekrar görülecektir. Fakat, Şeytan'ın dediği gibi eğer Eyüp Tanrı'yı inkâr ederse Şeytan haklı olduğunu göstermiş olacak ve Tanrı'nın tapınılmaya layık olmadığını kanıtlamış olacaktır. Tabii Eyüp'ün tepkisini biliyoruz. Her şeyi aldıktan sonra da Eyüp yüzüstü yere kapanıp Tanrı'ya tapınmıştır.

Bu örnekte, Eyüp bu şekilde Tanrı tarafından kullanıldığından habersizdir, ama bütün meleklerin, cinlerin ve Şeytan'ın önünde Eyüp'ün hayatı Tanrı'yı yüceltmek için bir araçtır. Buna göre bizler de yaşadığımız her sıkıntıyı bir fırsat olarak kabul edebiliriz. Tanrı nasıl Eyüp hakkında dediyse, bizim hakkımızda da "kuluma bakıp düşündün mü?" demesine fırsat verebiliriz. Tanrı'yı yüceltmek için, O'nun liyakatini dünyaya göstermek için sıkıntı içindeyken ve acı çektiğimizde Tanrı'ya tapınabiliriz, O'nu yüceltmeye devam edebiliriz. ❏

Kaynak: Michael Peterson, William Hasker, Bruce Reichenbach ve David Basinger (çev. Rahim Acar), *Akıl ve İnanç: Din Felsefesine Giriş*, 2. Basım (İstanbul: Küre Yayınları, 2009).

(Bkz. Mez. 23:4)

06-05-2003

Cüzdanımı teslim etmeden önce sizi koruyucu meleğim ile tanıştırayım.

Telif Hakları © Gospel Communications International, Inc - www.reverendfun.com

İbraniler 6:4-8

Bir Yorumlama Çalışması

✍ Ken Wiest

🗨 Çiğdem Özbek

Giriş

İbraniler 6:4-8, İbraniler mektubunda genellikle “uyarı pasajları” olarak tanımlanan beş pasajdan biridir. Bu pasajlar, hem İbraniler mektubunda ele alınan konular hem de kurtuluş öğretisiyle, özellikle kurtuluş güvencesiyle ilgili açıklamalar açısından önemlidir.

İbraniler’in Arka Planı

İbraniler, bir mektuptan çok bir vaaz izlenimi vermektedir. Büyük olasılıkla İ.S. 60’lı yıllarda, geçmişte baskı dönemine göğüs geren, Roma kentinde yaşayan imanlılara yazılmıştır (İbr. 10:32-34).¹ Son dönemde imanlılara yapılan baskılar şiddetini arttırmış, imanları sarsılmıştı; hatta bazı kişiler topluluktan uzaklaşmıştı (İbr. 10:24-25).

Mektubun teması öğreti kısımlarının çalışılmasıyla ortaya çıkarılabilirken, mektubun amacı da teşvik içeren kısımlardan anlaşılabilir. Mektup, imanlıları Tanrı’nın vaatlerine inanmaları için teşvik ederek sıkıntı döneminde dayanmaları için yüreklendirmeyi amaçlar (bkz. 10:32-39; 12:1-11 ve 6:10-20). Mektuptaki teşvik sözlerinin temeli, Tanrı’nın, Oğul’un (Mesih’in) kâhinlik hizmeti aracılığıyla yaptıklarıdır.

Mektubun ana teması, Mesih’in kimliğinin ve yaptıklarının yeterliliği ile üstünlüğüdür. İbraniler 7:1-10:18 ayetleri, Mesih’in başkâhinliğini ve günahlardan bütünüyle aklanma sağlayan kurban olarak ölümünün yeterliliğini açıklar. İmanlının bu gerçeklerden emin olması, onun şimdiki ve gelecekteki iman hayatını güvence altına almak için gerekli olan her şeyi yapmış bulunan ve yapmayı sürdüren başkâhine güvenmesi ve zaferli bir geleceğe olan umut ve imanla sıkıntılara dayanması konusunda onu yüreklendirir.

İbraniler 6:4-8’in Edebi Bağlamı

İbraniler 1. ve 2. bölümde, Oğul’un melekler karşısındaki üstünlüğünden söz edilirken, 3. bölümde Mesih’in Musa’dan nasıl üstün olduğu anlatılır. 4:14 ayetinde içerik, 2:17-18 ayetlerinde ele alınan konuyu, yani Mesih’in kâhin olarak hizmetini tekrar ele alır. 5:1-10 ayetlerinin odaklandığı nokta, Mesih’in insanoğluyula paylaştığı insanlık niteliğinden ötürü imanlılar için nasıl merhametli bir başkâhin olabildiğidir. Mesih’in başkâhinliğinin Melkisedek düzenine göre oluşu 7. bölümde ele alınırken, O’nun kurban oluşunun yeterliliği ve Yeni Antlaşma’daki aracılığı 8-10. bölümlerde anlatılır.

5:11-6:20 arasındaki teşvik sözlerinin ana teması 6:4-8 ayetlerinde verilir. “Uyuştu” ve “tembel” (5:11 ve 6:12) sözcükleri, ilgili kısmın sınırlarını çizerek konuyu çevreler. Mektupta, kâhinlik konusu ve bunun Hristiyan yaşamındaki etkileri ısrarla vurgulanır (5:11-14). İmanlıları yetkinliğe doğru ilerlemeleri yönünde teşvik etmeyi içeren 6:1-3 ayetleri, imanlıların inandıkları veya doğru varsaydıkları (“öğretinin temelini yeni baştan atmadan”) Hristiyan inancının temel gerçekleriyle, özellikle de Mesih’in kâhinliği konusunda olgunlaşmalarıyla ilgilidir. İmanın “ABC”si (5:11-14), daha sonra 6:1-3’te sıralanan öğretileri de kapsar.²

6:1 ayetindeki “ilerleyelim” fiili aslında bir izin anlamı içerir.³ İmanlılar, İsa’nın kâhinliğini ve bunun getirdiklerini daha iyi bir şekilde anlamalarını sağlayarak onları yetkinliğe ulaştırması için Kutsal Ruh’a izin vermelidirler. 6:10-12 ayetlerindeki vaatlere

inanmaları konusunda gösterdikleri tembelliği yenmeleri için teşvik edilirler ve daha sonra bu vaatlerin güvencede oluşu 6:13-20 paragrafında vurgulanır.

6:3 ayetinde koşullu bir cümlecik yer alır. Yetkinliğe doğru bu ilerleme ancak “Tanrı izin verirse” gerçekleştirilebilir. Tanrı, bir kişinin yetkinliğe doğru ilerlemesine neden izin vermesin? Yanıt 6:4-8 ayetlerinde verilir.

İbraniler 6:4-8 Ayetlerinin Yorumu

Bu dört ayeti anlamak için şu noktalara dikkat etmek gerekir:

1. 5:11-6:20’de yer alan zamir değişimine,
2. 4. ve 7. ayetlerin nedensel (açıklayıcı) işlevine,
3. ortaçların (sıfat fiiller) doğru anlaşılmasına,
4. 6:7-8 ayetlerindeki örneğin işlevine,
5. 6:9 ayetinin bağlam içindeki işlevine.

İbraniler 5:11-6:20’deki, birinci çoğul kişiden üçüncü tekil kişiye ve oradan da ikinci çoğul kişiye dönüş, bir imanlının bir başka kişinin Mesih’in izleyicisi olup olmadığını bilmekteki yetersizliğini vurgular.⁴ 6:1-3’te söz edilen kişiler ile 6:9-12’deki kişiler aynıdır; her iki gruba da tembellikleri nedeniyle doğrudan seslenilmiştir. 6:4-8 ayetlerinde söz edilen kişilerse, yoldan sapmış, neredeyse yeniden çarmıha gerek kadar Oğul’u aşağılayan kişiler olarak tanımlandıklarına göre farklı bir gruptur.⁵

4. ayet ile Tanrı’nın neden izin vermediğinden söz edilmeye başlanır. Bu ayetin, 6:1’deki gibi bir teşvikten ziyade, 6:3’te yer alan ifadenin açıklaması olarak yorumlanması daha anlamlıdır. Tanrı, belirli kişilerin, onları “yeni den tövbe edecek duruma getirmeye olanak” olmadığı için yetkinliğe doğru ilerlemelerine izin vermeyecektir.⁶

6:4-8 ayetlerinde söz edilen kişiler bir dizi aorist ortaça (aydınlatılmış, tatmış, ortak edilmiş, yoldan sapmış) tanımlanmıştır. (Çevirmenin notu: Aorist ortaç, Grekçe’de zaman ve hareketin özellikleri hakkında bir ipucu vermez, sadece olayın gerçekleştiğini bildirir.) Bütün ortaçlar bir kişiyi veya belirli bir insanı tarif eder. “Bir kez” sözü gramer yapısının içinde yer aldığı için ve ikinci ortaç Grekçe’de kullanılan, çok güçlü bir bağlaç olan “ve” sözcüğüyle birinciye bağlandığı için “bir kez” sözünün bütün ortaçları kapsadığını düşünmek en iyi çözümdür.⁷ Bu kişi tarafından verilen kararlar kesindir.

“Aydınlatılmış”, “tatmış”, “ortak edilmiş” terimleri kilit noktalardır. “Aydınlatılmış” sözü 10:32 ayetinde bir imanlı için kullanılır. Fakat aynı sözcük başka bağlamlarda, tam olarak iman etmiş anlamına gelmeyebilir. Örneğin; sözcüğün Yuhanna 1:9 ayetindeki kullanımında, beden almış İsa’dan bir biçimde etkilenmekten söz edilse de sözcük, bağlam içinde Müjde’ye inanma konusunda eksilik ifade etmektedir. Efesliler 3:9 ayetinde, uluslara Müjde’yi ulaştırmayı bununla benzer sayar ve insanların Müjde’yi duymalarının onların inanıp inanmadıklarını açıklamadığını ima eder. Efesliler 1:18’de terim bir imanlıyı tanımlamak için kullanılır. Sözcüğün her kullanılışında bağlam, sözcüğün anlamına katkı sağlar ve bağlamın hem yan paragrafları hem de diğer uyarı metinlerini içerdiği İbraniler 6:4-8 metni için de bu durum geçerlidir. Bazı uzmanlar, 10:32 ayetinde “aydınlatılmış” sözcüğü kullanılmasını dayanak göstererek, 6:4-6 ayetlerinde de kullanmış olması gerektiğini savunurlar.⁸ Ancak bir sözcüğün her bağlamda aynı şekilde kullanılmak zorunda olduğunu dayatan bir dil kuralı yoktur.

“Tatmış” sözcüğüyle, söz konusu kişinin deneyimi vurgulanmaya çalışılmaktadır. Sözcük, tatma eyleminden kazanılan şeyi, yani daha sonraki durumu vurguluyor izlenimi verir. Bu konudaki örnekler arasında, iyi şarabın nasıl olduğunu (Yu. 2) ve Tanrı’nın iyiliğinin nasıl olduğunu bilmek (1Pe. 2:3) bulunur. Eğer İbraniler 6. bölüm için bu doğru bir yorumsa, tatma eyleminin sonucu olan durum “yoldan sapmış” sözüyle anlatılmaktadır.

Bu kişi Kutsal Ruh’a “ortak edilmiş” biridir. İbraniler’de “ortak edilmiş” ifadesi 3:1 ve 3:14 ayetlerinde imanlıları anlatır. İlginç bir biçimde, “olmak” anlamındaki Grekçe sözcük de bu ayetlerde kullanılmıştır; ama farklı zaman kipindedirler. 3:14 ayetinde kullanılan ve Türkçede tam karşılığı bulunmayan “yakın geçmiş” zaman kipi, imanlının süregiden durumunu vurgulamaktadır. 6:4-6 ayetindeki fiil aorist kipindedir ve sadece tamamlanmış bir eylemi vurgularken sonuç hakkında herhangi bir ipucu vermez.

DeSilva ortaçların, Tanrı'nın söz konusu insanlara sağladığı bereketlerin “çeşitlilik açısından çokluğunu ve miktar açısından zenginliğini” ele aldığına inanır.⁹ Bir bütün olarak ele alındığında, bu ortaçların yalnızca, söz konusu insanların kurtuluşa ne kadar yakın olduklarını anlattıkları söylenebilir.¹⁰

Birçok kişi metnin başındaki ortalara odaklansa da, kilit rol oynayan ortaçlar “yoldan sapanlar” ve 6. ayetteki şimdiki zaman kipinde kullanılan iki ortatır (Tanrı'nın Oğlu'nu... çarmıha geriyor, aşağıyorlar). “Yoldan sapanlar” sözü, Yeni Antlaşma'da yalnızca burada kullanılsa da LXX metninde birçok kez geçmektedir (Hez. 14:13; 15:8; 18:24; 20:27; 22:4). Hezekiel 22:4 dışında her durumda söz, İbranice'de ihanet veya sadakatsizlik durumunu çok güçlü bir biçimde anlatmak için kullanılmıştır. Hezekiel'de bu günah, ülkenin viraneye çevrilmesi (15:8), ulusların yok edilmesi (14:13) ve ölüm (18:24; 22:4 ayetinde de ima edilir) de dahil olmak üzere, Tanrı'nın ağır yargısıyla sonuçlanır. Bu günah, işleyeni Tanrı'nın kutsamalarının dışında bırakır. Bu nedenle birçok yorumcu “yoldan sapma” sözüyle ifade edilen durumu imanı reddetmeyle ilişkilendirir.¹¹ “Yoldan sapma”yı basitçe, “itaatin getirdiği kutsamalardan yoksun kalmak”¹² veya günahı anlatan genel bir terim olarak tanımlamak yeterli değildir.¹³

Metindeki iki geniş zaman ortacı, söz konusu kişinin neden tekrar tövbe edecek duruma getirilmesinin olanaksız olduğunu açıklar. Bu kişiler, Tanrı'nın kurtuluşunu reddetmeyi seçerek Mesih'i kendi yüreklerinde çarmıha gererler ve O'nu açıkça aşağılarlar. Her iki terim de Yeni Antlaşma'da yalnızca burada bulunmaktadır ve 4. ve 5. ayetlerdeki ortalarda tam olarak açıklanmayan bir şeyi, bu kişilerin Mesih'e yönelik tutumlarını belirginleştirir. Bu kişiler, Mesih'i çarmıha geren kişilere benzer.

Yukarıdaki savdan çeşitli sonuçlar çıkarılabilir. 6:4-6 ayetlerindeki konu genel olarak günah değil, imanı reddetmedir. Bu sadece Mesih'i izlemekten vazgeçmek değil, hor gören bir biçimde Mesih'i açıkça inkâr etmektir. Bu kişiler, 4. ve 5. ayetlerde açıklanan kutsamalardan yoksun kalacaklardır. Şimdiki zaman ortaları, onların şu anki etkinliklerini tanımlar ve “yeniden tövbe edecek duruma” getirilmelerinin neden olanaksız olduğunu açıklar. Kişinin neden “yoldan sapsın” olarak tanımlandığını gerekçelendirir.¹⁴

Bu kişilerin tanımlanmasında nelerin *söylenmediği* de önemlidir. İbraniler mektubunda kurtulmuş olan kişiler 6. bölüme kadar, “güven” ve “huzur diyarına girmek” (bkz. 3:14 ve 4:3) sözleriyle tanımlanırlar. Buradaysa böyle bir ifade bulunmaz. Bu gerçek, mektubun insanları imanda dayanmaları konusunda teşvik etmeyi amaçlaması açısından önemlidir. Burada kullanılan tanımlar Yeni Antlaşma'nın hiçbir yerinde imanlıları tanımlamak için kullanılmamıştır. Eğer mektup gerçekten İS 60'lı yıllarda yazıldıysa, imanlıları tanımlamak için kullanılan uygun terimler biliniyor olmalıydı. Aksi durumda, bu bölümde, insanların gerçek bir iman olmadan yaşadıkları her türlü deneyimin onların imanlı olması anlamına gelmediği vurgulanıyor demektir.

Fanning, 3:6,14 ayetlerindeki iki koşullu cümleciğin bütün uyarı metinlerini anlamada kilit rol oynadığına inanır. Şöyle demiştir: “Kullanılan sözcüklere dikkatle bakılırsa, bu insanların zorluklara dayanmaları neyin gerçekleşeceğini göstermez; onlar için zaten gerçekleşmiş olan, sıkıntıdan geçip dayanmaları aracılığıyla kanıtlanacaktır... Başarısızlık sahte tanıklığın göstergesiyken, imanda süreklilik Tanrı'yla ilişkinin varlığının belirtisidir.”¹⁵

İbraniler 6:7-8 ayetlerinde, bu insanların neden olgunlaşamayacakları örneklerle açıklanır. İki tür toprağa yağmur yağar ve ürün vermeleri beklenir. Biri ürün verirken, diğeri vermez. Bu ikincisi “yararsızdır”, “lanetlenecek” ve “yakılacaktır.” Bazı uzmanlar, bu imgeleri bin yıllık egemenlik döneminin ödülünden yoksun kalmak, geçici veya bir tür arıtıcı ve yenileyici bir ceza olarak değerlendirirler.¹⁶ Yine de, bağlamla ilgili göstergelerin ışığında, bu cezaya ilişkin en iyi açıklama, sonsuza dek mahkum edilmek olarak gözükmektedir. Uyarı metinleri boyunca sıralanan cezalar, kitabın diğer bölümlerinde yapılan diğer uyarılardan daha şiddetlidir. Uyarı metinlerinde kurtuluşu görmezlikten gelenler için “kurtuluş” yoktur (2:1-4); bunlar “günahlar için artık kurban kalmaz... yargının dehşetli bekle nişi ve düşmanları yiyip bitirecek kızgın ateş kalır... acımasızca öldürülür... daha ağır bir cezaya layık” sayılırlar (10:26-31). 7. ve 8. ayetlerdeki lanet ve yanmak söz konusu diğer yargılara uygun düşmektedir.¹⁷

İbraniler 6:4-8 ayetlerini anlamak için son kilit ayet de 9. ayettir. Burada, tekrar ikinci tekil kişi ele alınır ve imanlılara doğrudan seslenilir. Bu kullanım, 6:4-8'deki "onlar" ifadesine, özellikle de 9. ayette yer alan "böyle konuştuğumuz halde" ifadesi göz önüne alındığında ters düşer. İbraniler mektubu, hitap ettiği imanlıların durumunun "daha iyi" olduğundan emindir. "Kurtuluşa uygun düştüğüne" sözü, "daha iyi" olanın ne olduğunu açıklar. İmanlıların Tanrı'nın vaatlerini anımsamalarını teşvik ederek "daha iyi" şeyler konusuna 10-12. ayetlerde de devam edilir. Mektupta, okuyucuların tümünün kurtulmuş olduğuna, ancak "tembel" olmakla mücadele ettiklerini ima edilir (6:12). Edgar 9. ayeti şöyle özetler: "Bu, 4-8. ayetlerde tartışıklarının kurtuluşa alakalı olmadığına ilişkin açık, dolaysız bir ifadedir; yani kurtulmamışlardan söz eder. 'Böyle konuştuğumuz halde' ifadesi, öncekilerle bir karşıtlık olduğu gerçeğini vurgular. Bu, 6:4-8 ayetlerinin kurtuluşa kavuşmayan kişilerden söz ettiğine ilişkin dolaysız bir açıklamadır."¹⁸

Tarıbilimsel Çıkarımlar

Yorumlama çalışmasından sonra tarıbilimsel bir sentez yapılmalıdır. McKnight bütün uyarı metinlerinin, kolay metinlerin zor olanları açıklamasına izin vererek, bir bütün halinde yorumlanması gerektiğini ileri sürmüştür. McKnight her uyarı metnini incelemek için gereken dört farklı bilgiyi tanımlayarak konuyu daha da aydınlatmıştır: kişinin tanımlanması, günah, teşvik ve yargı.¹⁹

Yeni Antlaşma gerçek bir imanlının sonsuza dek kaybolmayacağını bildirir. İmanı reddeden kişiler "bizden değildiler" (1Yu. 2:19). Birçok kişi bu inancın ardındaki tarıbilimsel, yorumbilimsel ve ahlaksal nedenleri belirtmiştir.²⁰ Bu tartışmada kişinin tarıbilimsel yöntemleri son derece önemlidir. Tarıbilim, bütün ilgili metinlerin sağlam bir analizle yorumlanması temel alınarak gelişen vahiy çerçevesinde uygun bir görüşle bina edilir. Eğer yorumlama ve sistematize etme çalışması kişiyi sonsuz güvencenin var olduğu sonucuna ulaştırıyorsa, kişi bu sonucu İbr. 6:4-8 gibi zorlu metinlerin analiz edilmesinde kullanabilir.

İbraniler mektubunda, kilisedeki biri (ya da bir grup) hakkındaki endişeler anlatılır. Uyarı metinlerinde, Grekçede "biri, herhangi biri" sözcükleri çoğunlukla birçok kere geçer (2:1-4, 3:12-19, 4:1-3, 10:26-29). Bu metinlerde topluluktaki her imanlıdan söz edilmemektedir. Kurtuluşun niteliğinin, Mesih'e adanmış olmanın doğasının ve özellikle de böylelerinin kaybolmasının ne anlama geldiğinin tam olarak anlaşılması amaçlanır.

6:4-8 metni, 6:9 ile aynı bağlamda anlaşılmalıdır. Bu ayet çeşitli nedenlerle çok önemlidir. 6:4-8 metninde hitap edilen kişilerden daha büyük bir gruba dönülmüştür. İkinci olarak, mektup onların durumunun "daha iyi" olduğuna emindir; yani, 6:4-8'deki ifadeler olumsuz olarak değerlendirilir. Üçüncüsü, onların "daha iyi" durumu kurtuluşa alakalıdır. 9. ayette kurtuluştan söz edilirken, 6:4-8 ayetlerinde görülen, kurtuluşun mevcut olmamasıdır.

Her ne kadar 6:4-6 ayetlerindeki aorist ortaçlar imanlıları tanımlamak için kullanılabilir olsa da, sorulması gereken soru şudur: "Acaba bu ortaçlar imanlı olmayanı da tanımlamak için kullanılmış olabilir mi?" Buradaki hiçbir fiil söz konusu kişinin bir imanlı olmasını gerektirmez. İkinci olarak, bu kişi 4-6. ayetlerinde sıralanan ayrıcalıklardan "sapmıştır".²¹ Bu kişinin nasıl sapmış olduğu 6. ayetteki şimdiki zaman ortaçlarında açıklanmıştır. Yoldan sapmak, Mesih'e karşı olma tutumudur. Bu "bilinçli ve tam bir vazgeçme"dir.²² Dördüncüsü, mektupta imanlıları tanımlamak için kullanılan yöntem, özellikle "iman" ve benzeri sözcükler bu ayetlerde kullanılmamıştır. Metindeki fiiller, kişinin Müjde'yi işittiğini bildiriyorsa da, adanmaktan söz etmez. Konu bu kişilerin nasıl bir deneyim yaşadıkları değil, bu deneyimlerin onları kurtuluşa ulaştırıp ulaştıramadığıdır. Söz konusu kişinin son deneyimi "yoldan sapmak"tır.

6:7-8 ayetlerindeki örnek, söz konusu kişilerin imanlı değil, imansız kişiler olduğunu göstermek için önemlidir.²³ Bu örnek, tanımlayıcı konunun Tanrı'nın sözüne olan inançsızlığa karşı iman olarak açıkça belirtildiği 4:1-3 ayetlerindeki tartışma ile benzerlik gösterir. İman edenler "huzur diyarına girer"ken, iman etmeyenler hâlâ bu diyara girme vaadine sahiptirler. 6. bölümde aynı ayrıcalıktan yararlanan iki ayrı gruptan söz edilir; bunlardan biri bir şey üretirken, diğeri ürün vermez ve yararsız sayılır.

Uyarı metinlerinde ele alınan konu, kurtuluşu “önemseme”mek (2:3), “diri Tanrı’yı terk etmek” ve “imansızlıkla yüreği nasırlaşmak” (3:12-19), “Tanrı Oğlu’nu yeniden çarmıha germek ve herkesin önünde aşağılamak” (6:6), “bile bile günah işlemek” ve “Tanrı Oğlu’nu ayaklar altına alıp kendisini kutsal kılan antlaşma kanını bayağı saymak ve Kutsal Ruh’a hakaret etmek” (10:26-29), “Tanrı’yı reddetmek” (12:25) olarak tanımlanır. Bütün uyarı metinleri bir araya getirilip aynı soruna sahip, aynı kişiye sesleniyor olarak değerlendirilirse, yorumcu söz konusu kişinin yeniden doğuştan yoksun olduğu sonucuna varır. İbraniler 6. bölümde, kilisenin sağladığı yararlardan faydalanmanın sonsuz hayata kavuşmak için yeterli olmadığından söz edilir; bunun için Mesih’e adanmışlık olmalıdır. İbraniler 6:4-8 ayetlerinde ele alınan kişiler, Mesih’le olan ilişkilerinde, Kurtarıcı’yı çarmıha gerenlere benzer biçimde, O’nu hor görüp herkesin içinde aşağılamışlardır.

İbraniler 6:4-8 ayetlerinden yapılabilecek en uygun çıkarım, metnin, topluluğun içinde tehlikeli davranışlar sergileyen küçük bir topluluğa yönelik olduğudur. Bunlar Müjde’den uzağa sürüklenmişlerdir (2:1-3). Metinde bazılarının “eve ait” olmadığı fikri ima edilir (3:6), çünkü sahip oldukları umuda sınıksız bağlanmamışlardır; bunlar kötü ve imansız bir yüreğe sahiptirler (3:12) ve huzur diyarına girmemişlerdir (4:2). 6:4-6 ayetlerinde söz edilen kişi, 4. ve 5. ayetlerde ele alındığı gibi “yoldan sapmıştır”.

İbraniler 6:4-8 hepimiz için bir uyarıdır. Kilise ve imanlılarla dinsel etkinliklere katılmak ve hatta bunlardan zevk almak kişinin kurtuluşunu garantilemez. Müjde’ye inanmadan Hristiyanlığa dair eylemlerde bulunulabilir. Topluluklarımızdaki insanlara, bedeli ve neden olacağı sıkıntılar ne olursa olsun Mesih’e tam bir güven duymaları konusunda tekrar ve tekrar çağrıda bulunalım.

Sonnotlar:

- ¹ William Lane, *Hebrews* (Dallas, Texas: Word Biblical Commentary, 1991), s. lvii-lx
- ² Victor Sung Yur Rhee, “Christology and the Concept of Faithfulness in Heb. 5:11-6:20”, *Journal of the Evangelical Theological Society* 43/1 (Mart 2000), s. 85
- ³ Lane, *Hebrews*, s. 131
- ⁴ George Guthrie, “Hebrews”, *NIV Application Commentary* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1992), s. 229. Guthrie şöyle der: “Bazıları ilişkileri nedeniyle öyle gözükse de gerçek imanlı olmayabilirler.” Wallace kişideki değişimin yorum açısından önemini şöyle gösterir: “Tanrıbilimsel olarak önemli olan şu ki, birçok metin **yüzeysel** olarak bakıldığında bir imanlının kurtuluşunu kaybedebileceğini destekliyormuş gibi gözükse de, metindeki ‘güvence vermeyen’ bölümler üçüncü tekil kişi olarak yazılmıştır... (İbr. 6:4-6.9)” Daniel B. Wallace, *Greek Grammar Beyond the Basics* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1996), s. 393.
- ⁵ Paul Ellingworth, *The New International Greek Text Language Commentary on Hebrews* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1993), s.318. Yorumu şöyledir: “Birinci tekil kişiden üçüncüye geçilmesinin anlamı, bu kişilerin mektubun okuyucularıyla aynı kişiler olarak gösterilmek istenmemesidir.”
- ⁶ Ellingworth, *Hebrews*, s. 320
- ⁷ Lane, *Hebrews*, s. 140.
- ⁸ Örneğin, Harold W. Attridge, *Hebrews*, ed. Helmut Koester (Philadelphia, Pennsylvania: Fortress Press, 1989), s. 167.
- ⁹ David A. deSilva, *Perseverance in Gratitude* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 2000), s. 225.
- ¹⁰ Buist Fanning, “A Theology of Hebrews”, *A Biblical Theology of the New Testament*, ed. Roy Zuck and Darrell Bock (Chicago: Moody, 1994), s. 411. Bir de Kenneth Gardoski, “New Testament Warning Passages in the Light of Eternal Security” (Ph.D. thesis, Trinity Evangelical Divinity School, 2002), s.217
- ¹¹ Simon Kistemaker, *Hebrews* (Grand Rapids, Michigan: Baker, 1984), s. 163. James Moffatt, *International Critical Commentary on Hebrews*, ed. Alfred Plummer, S.R. Driver ve C. A. Briggs (Edinburgh: T. & T. Clark, 1924), s. 79. Kistemaker “yoldan sapmak” günahını kişinin “Hristiyan inancını bilinçli bir şekilde ve tümüyle terk etmesi” olarak tanımlarken (s. 160), Fanning bu günahı “kurtuluşun kasten reddi ve Tanrı ile O’nun yollarına başkaldırmak” olarak tanımlar (s. 409).
- ¹² Rodney J. Decker, “The Warnings of Heb. 6”, *Journal of Ministry and Theology* 5/2 (Son Bahar 2001), s. 41. Ödüller imanlının herhangi bir günahı nedeniyle kaybedilebilir. Decker, 6:8 ayetindeki örnekte fiziksel ölümün söz konusu olduğuna inandığı için, buradaki yargının sert olduğunu kabul eder.
- ¹³ Randall Gleason, “The OT Background of the Warning in Heb. 6:4-8”, *Bibliotheca Sacra* 155/617 (Ocak-Mart 1998), s. 80. Sözcük, günah için genel bir terim değildir; Septuagint bu fiilleri değişik sözcüklerle tercüme eder.
- ¹⁴ Thomas Edgar, *Exegesis of Hebrews*, Basılmamış Ders Notları (Lanham, Maryland: Capital Bible Seminary, 1983), s. 1.
- ¹⁵ Fanning, “The Theology of Hebrews,” s. 410.

- ¹⁶ Bu görüşü savunan yorumculardan biri olan Decker, “The Warnings of Heb. 6”, s. 43, ve Gleason, “The OT Background of the Warning in Heb. 6:4-8”, s. 86.
- ¹⁷ Birçok yorumcu, sonsuz yargının hem uyarı metinlerinde hem de 6:7-8 ayetlerinde açıkça görüldüğünü savunurlar. Bkz. Attridge, *Hebrews*, s. 173; Scot McKnight, “The Warning Passages of Hebrews: A Formal Analysis and Theological Conclusion”, *Trinity Journal* 13NS/1 (İlk Bahar 1992), s. 33-36.
- ¹⁸ Edgar, *Exegesis of Hebrews*, s. 6. Edgar, bu uyarı metninin yorumunda en önemli ve karar vermeye yardımcı olan etkenin 9. ayet olduğuna inanır.
- ¹⁹ McKnight, “The Warning Passages of Hebrews: A Formal Analysis and Theological Conclusion”, s. 24-26.
- ²⁰ Bkz. Roger Nicole, “Some Comments on Heb. 6:4-6 and the Doctrine of the Perseverance of God with the Saints”, *Current Issues in Biblical and Patristic Interpretation*, ed. by Gerald Hawthorne, (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1975), s. 357-58. Kurtuluş güvencesine ilişkin en iyi kanıtlar şunları içerir: kurtuluşa Üçlübirlik’in yaptıkları (Baba’nın seçmesi ve sevgisi, Mesih’in ölümü/dirilişi/yüceltilmesi, Kutsal Ruh’un vaftizi, imanlıda konut kurması, imanlıyı mühürlemesi vb.), kurtuluşun başlangıçtan sona dek lütfu temel alması (yani Gal. 2:20-3:5) ve Rom. 5:8 benzeri metinlerin yorumu. Rom. 5:1-11 ve 8:31-39, başlangıcından sonuna Tanrı sevgisini alan bir metindir.
- ²¹ Gardoski için “yoldan sapma” bu uyarı metnindeki en önemli noktadır. Çünkü Yeni Antlaşma’nın diğer metinlerinin imanlının öyle bir şey yapmayacağını varsaydığına inanır. Gardoski, “NT Warning Passages in the Light of Eternal Security,” s. 217-248.
- ²² A. g. e. , 230.
- ²³ A. g. e.. Grudem 7. ve 8. ayetlerdeki örneğin ve insanların ne yaptığını tanımlayan ortaçların (Mesih’i çarmıha germek, aşağılamak), metnin imanlı olmayanlar hakkında yazıldığına ilişkin ipuçları olduğunu ifade eder.

“İmanla aklanma öğretisi her zaman gerek savunucuları gerek karşı çıkanlar arasında bir çatışma konusu olmuştur. Bu bir bakıma doğaldır, zira çatışmacı bir öğretiler. Pavlus’un Galatyalı muhaliflerinden tutun da Pelagius’a, ‘iyi işler’ hakkındaki reform sonrası kaygılara, ‘ucuz lütf’ hakkındaki daha güncel korkulara kadar, şikâyet nakaratları oldukça benzerdir ve neredeyse sıkıcı bir tekdüzelik içinde gelişir; dünyanın gerçekleri ve katılığı karşısındaki bir öğretiyi olarak fazlaca tehlikelidir. Fazlaca ahlak karşıtıdır; insanlar yalnızca imanla aklanmanın yeterli olduğunu duyacak olurlarsa, erdemlere ve ahlaki değerlere ne olur? Bu meselelerden en azından birini fazla zorlamamak yerinde olur. Madem öğretiliyor, hiç olmazsa teolojik bir arındırmayla izole edilmelidir ki imanlılar iman hayatlarının gerçek meselesine, yani kutsallığa odaklanabilsin. Geleneksel sistematik sorular daha çok bu noktaya yoğunlaşmıştır. Yalnızca imanla aklanma sahte bir güven duygusuna, sahte bireyselliğe ve içselliğe kapı açmıyor mu? İman ile işler, aklanma ile adalet, kişisel kurtuluş ile sosyal sorumluluk arasında ölümcül bir ayrılığı körüklemiyor mu? . . . Özetle, savunucularından olsun, karşıtlarından olsun, bu öğretilerle ilgili süregiden tartışmalar öğretiyi adına etik, ahlaki gelişim ve erdem karşısında sürekli bir kaygının mevcudiyetini ifşa etmektedir.”

Mike Stallard

“Justification by Faith or Justification by Faith Alone?” adlı yayınlanmamış yazısının alıntısı Gerald Forde tarafından “The Exodus from Virtue to Grace: Justification by Faith Today”, *Interpretation* 34 (1980): s. 33 makalesinde yapılmıştır.

Kutsal Yazılar Günümüze Nasıl Ulaştı?

AKKİT Yazı Kurulu

İncil, ilk yüzyılda doğu Akdeniz'in ticaret dili olan Grekçe'de elle yazıldı. Bugün hâlâ çeşitli kentlerimizde resmi binaların dışında görmeye alışık olduğumuz arzuhalciler gibi, ilk çağlarda da yazarların yanbaşında her söylediklerini yazan yazıcılar vardı (1Pe. 5:12; Rom. 16:22).

Basım araçlarının kullanılmaya başlandığı 15. yüzyıla kadar İncil'in sadece ilk nüshaları değil, diğer tüm nüshaları da elle yazılageldi. Başlangıçta, genellikle yazı için kamıştan yapılan ve papirüs diye adlandırılan bir çeşit kâğıt kullanılırdı. Papirüsle ilgili en önemli sorun, zamanla esnekliğini yitirip kolay parçalanır hale gelmesiydi. Sonunda yerini daha dayanıklı olan parşömene, yüzeyi temizlenip kireç taşıyla doyurulmuş hayvan derisine bıraktı. Parşömen, adını bu türü zamanla geliştirip ihraç bile etmeye başlayan Bergama kentinden alır.

Dokuzuncu yüzyıla kadar metinler genellikle ayrı yazılan majüskül harflere benzerdi ve unsiyal diye nitelendirilen harflerle yazılırdı. Dokuzuncu yüzyılda bu harflerin yerini minüskül denen ve birleşik yazılan küçük harfler aldı. Daha az yer kaplayan bu harfler, yazımda da önemli bir hız sağladı. Bunun sonucu olarak kitaplar ucuzladı ve daha çok sayıda yazılmaya başlandı.

İncil'in Eski Nüshaları

İncil'in eski nüshalarının önemli bir bölümü hâlâ elimizdedir. İlk yüzyıllarda metinlerin çoğu narin yapılı papirüsler üzerine yazıldığı için bunların çoğu günümüze ulaşamadı. Ulaşanlar ise, ne yazık ki ilk halini koruyamadığı için hasar görmüş kopuk parçalar halindedir. Bununla birlikte, çoğu Mısır çöllerinde yüzlerce yıl insan eli değmeden saklı kalmış, yapılan kazılar sonucu gün ışığına çıkarılmış doksan kadar papirüs bugün elimizin altında bulunuyor. Bunların en eskisi, ikinci yüzyılın ilk yarısına ait olup Manchester Üniversitesi'nin John Rylands Kütüphanesi'nde korunmaktadır. İ.S. yaklaşık 200 yılına ait olup daha iyi korunmuş bir papirüs el yazması da bugün Dublin'deki Chester Beatty Kütüphanesi'nde muhafaza edilir. Ayrıca üçüncü ve dördüncü yüzyıllardan kalma İncil bölümlerini içeren çok sayıda papirüs vardır. Bunların yanı sıra daha dayanıklı olan üç bini aşkın parşömen elyazması da günümüze ulaşmış bulunuyor. İncil'e ilişkin arşiv listesinde, 274 adet majüskül harflerle, 2 795 adet de minüskül harflerle yazılmış parşömen elyazması yer alır. Sinaitikus ve Vatikanus diye bilinen elyazmaları dördüncü yüz yıla ait olan en ünlü metinlerdir.

Buna ek olarak İncil'in ilk yüzyıllara ait metnin güvenilirliğine dair kanıtlar sunan önemli sayıda başka kaynaklar da vardır. Bunların içinde kimi kiliselerde okunan ve İncil'den ayetler içeren 2 200'den fazla ayin kitabı sayılabilir. Ayrıca ilk kilise önderlerinin yazılarında İncil'den yapılmış alıntılarının sayısı 86 000 gibi büyük bir rakama ulaşır. Son olarak İncil'in çeşitli dillere yapılmış çevirilerini de anmak gerekir. İkinci ve üçüncü yüzyıllara dayanan ilk İncil çevirileri, Latin, Süryani ve Kıpti dillerinde çıkar karşımıza. Bu metinler, İncil'in İ.S. 300 yılından önceki metnine dair tarafsız kanıtlar teşkil ettikleri için önemlidirler.

Diğer eski kitapların durumuyla karşılaştırıldığında İncil metni için elimizin altında bulunan bunca kanıt dikkate değerdir. İkinci sırada, 647 adet elyazmasıyla desteklenen Homeros'un İlyada Destanı bulunur. Gerçekte dünyaca ünlü bazı yapıtların çok az sayıda nüshası elimize ulaşabilmiştir. Örneğin Tacitus'un Tarihler ve Olaylar (İ.S. 100) adlı eseriyle ilgili olarak dokuzuncu ve on birinci yüzyıllardan sadece birer elyazması ulaşmıştır

günümüze. Bunca kanıt zenginliği, İncil'in günümüze sağlıklı biçimde ulaştığının güvenilir göstergeleridir.

Bunu böylece ortaya koyduktan sonra bir başka önemli konuya değinelim. Bir metni kopya etmek durumunda kalmış olan hemen herkes, bu işlem sırasında hata yapmanın ne denli kolay olduğunu kabul eder. Hele bu kopyalama işi, daha önce elle yapılmış kopyalardan yapılıyorsa, bazı hataların tekrarlanması kaçınılmazdır. Bu nedenle sayıları binleri aşan İncil elyazmaları arasında küçük farklılıklar olması beklenen bir durumdur. Ama elimizdeki tüm eski metinleri karşılaştırdığımızda genellikle farklılıkların nereden kaynaklandığını ve bu metinlerden hangisinin doğru olduğunu görmek mümkündür. Bu konuda gizli tutulacak bir şey yoktur. Hatta bugünkü İncil'in Grekçe baskılarında dipnot olarak eski nüshalar arasındaki farklılıklar açıkça belirtilir. Bununla birlikte metinlerdeki bu farklılıklar hiçbir noktada temel öğretileri etkileyecek çapta değildir.

İncil'e Dâhil Olan Kutsal Yazılar Nasıl Bir Araya Getirildi?

Geriye bir soru kalıyor. İncil'deki yirmi yedi kitapçık nasıl bir araya getirilip tek geçerli metin olarak tanındı? Hepsi de İ.S. 100 yılından önce yazıldı; ama bir kitap oluşturacak biçimde bir araya getirilmeleri zaman aldı.

Bu süreçte sözü edilebilecek birkaç etken vardır. Birincisi, mektuplar birbirine çok uzak çeşitli yerleşim birimlerine gönderilmişti. İlk yüzyıllarda haberleşme ve bilgi toplama gibi işlemlerin, bugünkünden daha yavaş olduğunu söylemeye gerek yok sanırız. Gerçekte hangi kitapçığın veya mektubun ne zaman nereye ulaştığını kesin olarak bilmiyoruz. İlk toplulukların, Müjde'yi diğer uluslara duyurmak gibi başka uğraşları da vardı. Bu arada büyük baskılara göğüs germek zorunda kaldılar. İşte bu nedenlerle derleme işi oldukça yavaş gerçekleşti. Bazı kısımlar (örneğin doğal bir grup oluşturan Pavlus'un mektupları) daha hızlı şekilde derlenip toplandı, bazılarıysa daha uzun zaman aldı. Çarpık öğretiler yaymaya çalışan bazı kişilerin türemesinden ötürü İreneyus, İ.S. 180 yılları civarında "Sapkın Öğretilere Karşı" adlı kitabını yazdı. Yazar bu kitapta, İncil'in ilk dört kitapçığının herkes tarafından kabul görülen doğal bir bütünlük oluşturduğunu belirtir. Bunların yanı sıra geçerli saydığı diğer metinler şunlardır: Elçilerin İşleri, Pavlus'un mektupları, Vahiy ve beş mektup daha. Bundan başka, Muratori Kanonu adı altında geçen, ikinci yüzyılın sonlarına rastlayan ve benzer bir liste içeren bir derleme daha yapılmıştır.

Görülüyor ki, kutsal yazıların ana listesi, yani ilk dört kitapçık, Elçilerin İşleri, Pavlus'un mektupları, 1. Petrus ve 1. Yuhanna, üçüncü yüzyılın başlarına gelindiğinde tartışmasız olarak herkesçe benimsenmişti. İbraniler, Yakup, 2. Petrus, 2. ve 3. Yuhanna, Yahuda ve Vahiy kitapçıklarının derlenmesi daha uzun zaman aldı. Sapkın öğretilerin yarattığı tehlike karşısında, seçilecek yazıların kaynak yönünden İsa'nın elçilerine dayanması gerektiği, önemli bir koşul oldu. Böylece ilk elçilere veya onlara en yakın olduğu bilinen arkadaşlarına dayandırılan yazılar, daha erken dönemde benimsenirken, birçok eski yapıt gibi, yazarı belli olmayan İbraniler kitapçığı, daha büyük bir ihtiyatla karşılanmış ve kabulü daha uzun zaman almıştır. Bu yazıların seçiminde göz önüne alınan diğer ölçütler de, yazıların geniş çapta bir kabul görmüş ve İncil'in diğer bölümlerinin öğretisiyle uyum içinde olmasıydı. Kuşkusuz en önemlisi, yazıların kendi değerlerini kanıtlamış olup olmadıklarıydı.

Bu ilkelerden hareket ederek topluluklar bazı kitapları kabul etmediler. Hermas'ın Çobanı gibi metinler yararlı görüldü, ama İsa'nın elçilerine dayanmadığı ve onlardan sonraki dönemde yazıldığı için İncil'de yer almadı. Kimi de, "Tomas İncili" gibi, yanlış öğreti yayanların sonradan uydurduğu sahte metinler olarak tamamen reddedildi.

Kilise konseyleri, örneğin İ.S. 397 yılında toplanan Kartaca Konseyi, onaylanan yazılara bir resmiyet kazandırma yönünde kararlar almışlardır; sanıldığının aksine, hangi kitapların benimsenmesi, hangilerinin reddedilmesi yönünde imanlılara baskı uygulamış değildirler. Ayrıca yine yaygın kanının aksine, İznik Konseyi (İ.S. 325) İncil'e girecek kutsal yazıların listesini tartışmak için değil, İsa'nın ulûhiyetine ilişkin temel öğreti sorunlarını aydınlığa kavuşturmak için toplanmıştır. Gerçekte bu toplantılara katılanların hepsi, tartışmalarını aynı İncil metnine dayandırmışlardır.

Bu makale "İncil Nedir?", *Açıklamalı Kutsal Kitap* (İstanbul: Yeni Yaşam Yayınları, 2010), s. 1370-1372'den alıntılanmıştır.

Kurtuluş Kilisesi

İhsan Özbek

Tanrı'nın kurtuluş planı bu dönemde kiliseye ve kilisenin hizmetlerine dayanır. Kilise hayatı ve hizmetleri, hem İncil hem de kilisenin içinde bulunduğu ortam tarafından etkilenir. Eğer kilisenin bulunduğu ortam ve İncil'in öğretisi göz önünde bulundurmazsa, kilisenin hizmetleri verimsiz olabilir.

e-manet Dergisi'nin işlev ve umutlarından biri, liderler dahil her imanlıyı daha iyi hizmet için donatmak, onlara teşvik vermektir. Donatmanın bir yolu, farklı kiliselerin İncil'i nasıl hayata geçirdiklerini ve hizmetleri nasıl yaptıklarını öğrenip kendi hizmetleriyle karşılaştırmak, üzerinde düşündürmektir.

Bu kısımda amacımız Türk kilisesinin liderlerinden bazılarının kendi kiliseleri hakkında, hizmetlerini nasıl sürdürdüklerini anlatma fırsatı sağlamaktır. Umudumuz hepimizin bunlardan teşvik alması, kendi ortamımızda hizmetlerimizi daha iyi yerine getirebilmek için yeni fikirleri edinmesi, ileride Türk kiliselerinin nasıl gelişebileceğiyle ilgili düşüncesidir.

Ankara Kurtuluş Kilisesi, 80'li yılların ortalarında üç yabancı kardeşin önderliğinde kuruldu. Amerikalı, İskoç ve Koreli kardeşler, farklı teolojik görüşlerden ve farklı kültürlerden olmalarına karşın, alçakgönüllü bir biçimde emeklerini birleştirdiler ve düzenli bir toplantı yapmaya başladılar. Bundan önce de Ankara'da hizmet eden kişiler olduysa da, bu birliktelik Ankara'nın ilk müjdeci topluluğunun oluşması sonucunu verdi.

Yabancı önderlerin ortak görüşü, toplulukta yerli önderler ortaya çıkmaya başladığında hizmeti onlara devretmek oldu. Bu nedenle her zaman geniş bir yerli önder aday grubunu eğitmeye çalıştılar. Bunda oldukça başarılı oldukları söylenebilir; yirmi yıldan uzun bir süre geçmesine karşın, o gruptan iki kişi, farklı topluluklarda aktif olarak önderlik düzeyinde hizmetlerini sürdürmektedir.

1993 yılına gelindiğinde bu yabancı önderlerin üçü de topluluktan ayrıldı ve yerlerini Türkiyeli kardeşlere bıraktılar. Bu noktada yerli önderler, yeterince eğitilmeden yoğun bir sorumluluk altında kaldıklarını düşünüyorlardı. Öte yandan yabancı kardeşler de yerlilerin kendi kanatlarıyla uçmayı öğrenmeleri gerektiğine inanıyorlardı. İlk yıllarda önderlikte çekilen sıkıntılara rağmen, Ankara'da şu anki toplulukların durumu, görev devrinin sağlıklı olduğunu göstermektedir.

Kurtuluş Kilisesi, önderlik değişim sürecini tamamladıktan sonra, Müjde'nin duyurulması ve yeni toplulukların kurulması vizyonunu taşımaya sürdürdü. Türkiye'nin değişik kentlerinde yerli ve yabancı kardeşlerle ortaklıklar kurmayı amaçladı. Çankaya, Adana, Malatya, Samsun, Trabzon ve Sivas'ta yeni toplulukların oluşmasına çalıştı. Bu çalışmalardan bazıları başarılı, bazıları da başarısız sonuçlar verdi. Bu sonuçları aşağıdaki biçimde özetleyebiliriz:

1. Genişçe bir ekip çalışmasıyla yapılan topluluk kurma çalışmaları daha olumlu sonuçlar vermektedir. Bu ekiplerde Türkiyeli kardeşlerin etkin bir biçimde yer alması, başarı olasılığını arttırmaktadır.
2. Ev toplulukları modeli ya da açık binalarda toplantılarla yürütülen çalışmalar arasında başarıyı etkileyen bir fark gözlemlenmemiştir.
3. Öğrencilik eğitimi bir topluluğun kurulabilmesi için en temel koşuldur. Sağlam bir öğrencilik ve çobanlık hizmeti olmadan topluluğun oluşması ve gelişmesi mümkün görülmemektedir.
4. Topluluğun sahibinin Rab olduğu unutulmamalı ve hizmet grupları ile topluluklar, çalışmalarında özverili, Tanrı'yı yücelten bir tutum sergilemelidir. Kurtuluş Kilisesi,

çalıştığı bazı şehirlerden bu nedenle diğer topluluklar yararına çekilmiş ve o toplulukların çalışmalarını desteklemiştir.

5. Yerli önderler atandıklarında sağlam bir hesap verme sistemi oluşturulmalıdır. Bu konuda da yabancı kardeşlerin şeffaf ve hesap veren tavrı, toplulukta sağlıklı bir ortam oluşturacaktır.
6. Tek önderli sistemler Türk toplum yapısına uygun olsa da, daha etkili bir topluluk için geniş bir önderlik ekibi zorunludur. Çünkü hem hesap verebilirlik hem de hizmetin ağırlığını paylaşmak açısından ekibe ihtiyaç vardır.

Kurtuluş Kilisesi, kuruluşundaki herkesle ortak olarak çalışabilme felsefesini sürdürmektedir. Ancak Türkiyeli hizmetkârların yetişmesi için 2003 yılında Filipus Hizmet Eğitimi'ni kurarak, ekiplerin içindeki yerli hizmetkârların sayısını arttırmayı önemseyişini de göstermiştir.

Türkiye'de, Rab İsa Mesih kilisesini kurmaya devam etmektedir. Duamız, Ankara Kurtuluş Kilisesi'nin Rab tarafından bu yolda kullanılması ve topluluğumuzun halkımıza bereket olmasıdır. 🇹🇷

***“Tanrı ile ilişkimizde neler değişebilir?
paydaşlığımız***

*O'nun sağladığı bereketlerle ilgili deneyimlerimiz
O'nun sevgisine duyduğumuz güven
yaptıklarımızdan aldığı zevk
O'nun terbiye edişi
suçluluk duygumuz*

***Tanrı ile ilişkimizde neler değişemez?
oğulluğumuz***

*iyi olmamız için duyduğu arzu
bize olan samimi şefkati
bize olan sevgisi
geleceğimiz
güvencemiz”*

Bryan Chapell

Holiness by Grace: Delighting in the Joy That Is Our Strength
(Wheaton, Illinois: Crossway, 2001), s. 196

Holman Kutsal Kitap Kılavuzu

✍ Ken Wiest

🗣 Çiğdem Özbek

Bu pratik araç, Kutsal Kitap anlayışını günümüz okuyucularına ulaştırmak amacıyla, eski dünya anlayışı ile Tanrı'nın sözünün tüm zamanlarda geçerliliğini koruyan mesajını bir araya getirmiştir. Kılavuz, Kutsal Kitap'a sadık uzman önderlerin makale, özet ve yorumlamalarını; renkli fotoğraflar, çizelge ve haritalar; tarihi arka plan ve Kutsal Kitap arkeolojisinde yeni bulgular üzerine özel bir bölüm; her bir Kutsal Kitap kitapçığının vurguladığı teolojik öğretiler ve etik mesajlar ve daha fazla çalışma için yardımcı sorular içermektedir.

Her uzman, işini iyi ve etkili yapabilmek için bir araç, alet edevat kullanır. Bazı aletler belli bir işlev için tasarlanırken bazı aletler de her durumda işe yarayabilecek türdendir.

Bir Hristiyan'ın iman hayatını yaşayabilmesi için üç alete ihtiyacı vardır: Kutsal Kitap, kilise ve Kutsal Ruh. Ancak imanlılar hizmetlerinde ve Tanrı'yla yaşamlarında bunlardan başka aletlere ihtiyaç duymuyor veya diğer aletler daha az işe yarıyor değildir.

Holman Kutsal Kitap Kılavuzu, Türkiye'deki kiliseler için şu an yeni bir alet olarak hazırlanmış bulunmaktadır. Bu özel kılavuz, Kutsal Kitap ve Tanrı'nın dünyada yaptıklarını anlamada imanlıya yardımcı olacak kapsamlı bir bakış açısı sunduğu için çevrilmeye uygun görülmüştür. Kılavuz, kendi alanlarında birikimlerini yazıya döken çok sayıda uzmanın ürünüdür. Kitap, müjdecî bir bakış açısıyla yazılmıştır.

Diğer Kutsal Kitap kılavuzları gibi, Holman kılavuzu da genel bakış niteliğinde Kutsal Kitap çalışmalarına yardım amaçlıdır. Geniş bir sözlük, tam bir yorum kitabı, bir kiliseler tarihi, bir sistematik teoloji veya Kutsal Kitap atlası olmasa da, bunların hepsinin yoğun bir özetini içerir. Kılavuzun özelliği, hepsini tek kitapta içeren bir çalışma rehberi olmasıdır.

Holman kılavuzunda Kutsal Kitap'ın her bir kitapçığının yorumu bulunmaktadır. Teoloji bölümünde, sistematik teolojinin tüm kolları ele alınır. Kilise tarihi bölümü, kilisenin doğuşundan 20. yüzyıla kadarki dönemi kapsar. Kılavuz ayrıca eski Orta Doğu coğrafyası ve tarihi haritaları ile açıklamalarını da içerir. Bunların yanında, Kutsal Kitap'ı nasıl kullanacağımızı anlatan bir bölüm vardır ve bu bölüm pek çok pratik bilgi içerir. Bilgilerin büyük kısmı grafikler, tablolar veya resimlerle verilmiştir, bu da kitabı daha ilgi çekici ve güzel hale getirmiştir. Ayrıca kılavuz, Yeni Antlaşma dönemindeki ortam ve İsrail'in bayram ve kutlamaları gibi konular üzerine önemli makaleler de içermektedir.

Holman, bir Kutsal Kitap öğrencisine Kutsal Kitap dersi hazırlarken kullanılacak bilgiler konusunda kaynaklık edebilir, tanrıbilimsel bir konuyu anlamaya çalışan bir öğrenciye yardımcı olabilir. Örneğin, İlyas ile Baal'ın peygamberleri arasında yaşananları araştırarak biri, kılavuzun pek çok bölümünden faydalanabilir: 1. Krallar 18. bölümün yorumunu okuyabilir ve zamanında bölgede görülen kuraklıkları, bunların sıklığını öğrenmek için coğrafya ve topografya bölümlerine bakabilir. Bunlara ek olarak, Eski Yakındoğu Dinleri bölümünde Baal'a tapınış hakkında çeşitli bilgilere ulaşılabilir.

Kılavuzun bazı sınırları vardır. Kutsal Kitap ile ilgili tüm sorulara özel cevaplar içermez. Kitap tek cilt olduğu için, konular derinlemesine incelenmemiştir. Başka bir dezavantajı da, günümüz kiliseleri hakkındaki bölümün 1990 yılına kadarki zamanı kapsamasıdır. Ayrıca, bazı okuyucular kılavuzun indeksinin bulunmamasına kızabilirler. Bu küçük eksikliklere rağmen Holman, okuyucuya Kutsal Kitap, tarih ve Kutsal Kitap zamanındaki din ve yaşam hakkında daha çok bilgi edinmesinde yardımcı olacak iyi bir kaynaktır.

Türkiye'de Kutsal Kitap üzerine çalışmak isteyenler için kaynaklar giderek artmakta ve ulaşılabilir hale gelmektedir. Uzmanlar tarafından hazırlanan, öğretici ve hizmette yardımcınız olacak bu araçları etkin olarak kullanmayı ihmal etmemenizi öneririz.

Yeni Yaşam Yayınları tarafından hazırlanan bu değerli kaynak kitabı pek yakında satışa sunulacaktır. 📖